

Bentwaters-Lakenheath, 1956

Af Kim Møller Hansen

»UFO-hændelsen den 13.—14. august 1956 ved Bentwaters og Lakenheath i det østlige England er den mest gådefulde og usædvanlige sag i radar-visuel samlingen. UFOets tilsyneladende rationelle, intelligente opførsel antyder en mekanisk opfindelse af ukendt oprindelse som den mest sandsynlige forklaring på denne observation«. — Condon Kommissionen.

Omkring klokken 21.30 opdagede sergent Whenry et uidentificeret radarmål på radaren på den engelsk-amerikanske flyvebase Bentwaters, der ligger 50 km øst-nord-øst for Ipswich. Radarmålet bevægede sig med en hastighed, der svarede til mellem 6.400 og 14.500 km/t og tilbagelagde en lige stræk-

ning på 65—80 km fra et sted omkring 40—50 km øst-sydøst for Bentwaters til et sted 25—30 km vest-nordvest. Radarmålet forsvandt fra skærmen efter 30 sekunders forløb. Det lignede økkoet fra et normalt fly, bortset naturligvis fra den enormt høje hastighed.

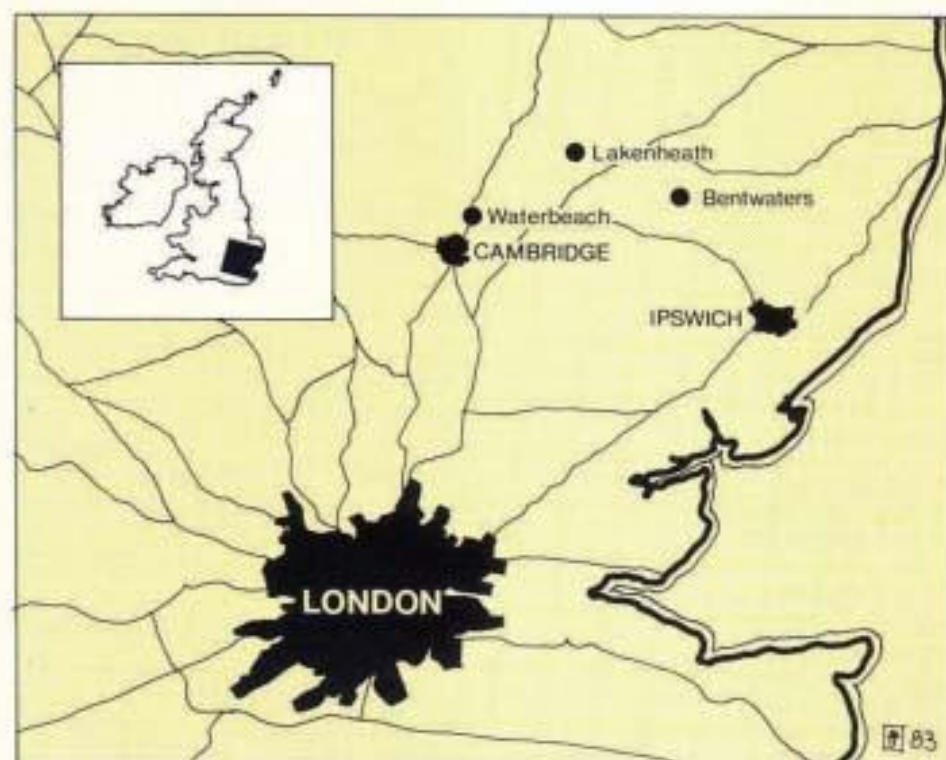
Senere samme aften klokken

22.00 blev der igen observeret et hurtigtgående mål på radaren i Bentwaters. Målet blev sporet over en strækning på 70 km fra et sted 50 km øst for basen. Målet var synligt i 16 sekunder. Hastigheden blev beregnet til at være et sted mellem 6.500 og 20.000 km/t!!! For hurtigt til at være et fly og for langsomt til at være et meteor. Også denne gang lignede radarekkoet det normale. Samtidig med dette observerede folk på selve Bentwaters flyvepladsen et uklart lys, der fløj lynhurtigt hen over flyvepladsen. Piloten i et C-47 transportfly, der i det samme passerede stedet, kunne se lyset tilsyneladende passere *under* flyet.

Flyet befandt sig i 1200 meters højde, og lysets flyvehøjde blev beregnet til at være mellem 600 og 900 meter.

Eftersom lyset forsvandt i vestlig retning, kontaktede Bentwaters den engelsk-amerikanske flyvebase Lakenheath, vest-nordvest for Bentwaters. Her rapporterede man også om en UFO-observation, men uoverensstemmelser i retning og højde gør identificering med Bentwaters-UFOet til rent gætterier.

Lidt senere kom et lysende objekt på en sydvestlig kurs. Det stoppede brat op og strøg derefter mod øst og ud af syne. Dette blev bekræftet af såvel to radarer som personel ude på flyvepladsen. I den originale Blue Book rapport omtales dette således: »To radarsæt i Lakenheath, GCA-radar (Ground Controlled Approach) og RATCC-radar (Radar Traffic Control Center), og tre observatører på basen rapporterede således i al væsent-

lighed det samme». Observatørerne sammenlignede objektets størrelse med en golfkugle i udstrakt arm.

Observationsberetningerne lader formode, at der blev set mindst to objekter over Lakenheath. På et tidspunkt søgte objekterne sammen og fløj i formation. Under disse observationer registrerede Lakenheath Radar Traffic Control Center et objekt 27 km øst for basen. Det foretog rektangulære kursændringer med en hastighed på omkring 960—1300 km/t. Objektet stoppede brat og satte i gang med en utrolig hastighed.

Omkring midnat, medens observationerne var på det højeste, blev chefen for radarovervågningen på RAF-basen i Neatishead kontakten. Han foranledigede straks en De Havilland Venom natjager opsendt fra den nærliggende jagerbase, Waterbeach, 35 km sydvest for Lakenheath.

Venom-jageren blev ledt på sporet af et uidentificeret radarmål, der imidlertid forsvandt. Et nyt radarmål dukkede op over Bedford, lige nord for Cambridge. Radar-kontrollen i Neatishead ledte Venom-jageren mod det nye radarmål, og kort efter kunne navigatøren i jageren se det uidentificerede objekt på flyets egen radar. Objektet var foran flyet. Umiddelbart efter meddelte piloten, at målet var forsvundet fra radarskærmen. Radar-kontrollen i Neatishead kunne nu se radarmålet bag flyet. Objektet så ud til at følge flyet, hvorefter det tilsyneladende stoppede. Endnu en Venom-jager blev sendt op. Begge fly måtte imidlertid vende hjem til Waterbeach med uforrettet sag — det uidentificerede radarmål var simpelthen forsvundet i den blå luft!

Helt frem til klokken 3.30 den 14. august blev der sporet ukendte radarmål på radaren i Lakenheath.

En sag dukker op

Det amerikanske luftvåbens UFO-studium udført af et hold videnskabsmænd under ledelse af dr. Edward U. Condon — og derfor kaldet Condon-kommissionen — fik kendskab til observationerne i Bentwaters og Lakenheath i sommeren 1968. Kommissionen modtog et brev fra en mand, som havde gjort tjeneste på radarstationen i

We saw the UFO

IN The UFO Conspiracy (Spectrum, March 19) you state that the Lakenheath incident was thoroughly investigated by Philip Klass of Aviation Week. How is it that I, one of the main participants, was never approached?

I was chief controller at the main radar station in Norfolk on the night in question. My duties were to monitor the radar picture and to scramble the battle flight, who were on standby 24 hours a day, to intercept any intruder of British airspace not identified. I remember Lakenheath ringing to say there was something "buzzing" their airfield circuit but they couldn't see what it was. I scrambled a Venom night fighter from the battle flight and my controller in the interception cabin took over control of it. The interceptor cabin crew consisted of one fighter controller (an officer), a corporal, a tracker and a height reader. That is, four people as well as myself, could see the object on our radar.

HQ Fighter Command was kept in the picture and a full report made. A senior officer from Air Ministry came down and interrogated me and others. We were told not to discuss it and for 22 years I have kept silent. What puzzles me is, how did the story, garbled as it was, come out?
F H C Wimbledon (RAF ret'd)
Guildford

Lakenheath i 1956. I brevet gav han mange detaljer fra de begivenheder, som fandt sted 12 år tidligere, men kunne mærkeligt nok hverken huske observationsdagen eller måneden. Gordon David Thayer, som

undersøgte radarobservationerne for Condon-kommissionen, skrev en detaljeret rapport om sagen. Rapporten blev bl.a. offentliggjort i september 1971 i det ansete tidskrift »Astronautics & Aeronautics«. Som kilde benyttede Thayer bl.a. de originale kortfattede rapporter fra Bentwaters skrevet umiddelbart efter hændelserne og senere arkiveret i Projekt Blue Book. Disse rapporter er forvirrende læsning bl.a. på grund af en sammenblanding af engelsk sommertid og normaltid. Thayer har i det store hele kun brugt disse rapporter til sin rekonstruktion af begivenhederne ved Bentwaters. De mere dramatiske hændelser ved Lakenheath er rekonstrueret på baggrund af oplysningerne i det tilsendte brev — selv om der er flere uoverensstemmelser mellem de 12 år gamle oplysninger i brevet og de originale rapporter.

Kritiske røster

Der er fra flere sider rejst berettiget kritik og tvivl omkring hændelsesforløbet og en lang række detaljer, således som Thayer fremlægger dem i sin rapport.

Radareksperten E. P. Hall, der har været direkte involveret i opstillingen og betjeningen af en lang række radarer i Storbritannien, siger bl.a.: »Vi har altid haft megen vrøvl med falske radarekkoer langs vores østkyst... Temperaturinversio-

På den begivenhedsrige nat mellem den 13. og 14. august 1956 blev de uidentificerede radarmål registreret i Bentwaters på en GCA-radar af typen MPN-11A og i Lakenheath på en RATCC-radar af typen CPS-5 samt en GCA-radar af typen CPN-4. I Neatishead benyttede man radarskærme af typen AMES Type 7. Det viste foto er fra Toronto Center (Canada).

På dette ældre billede fra Toronto Center (Canada) ses forrest to GCA finale scoper (GCA = Ground Controlled Approach) af den type som også blev anvendt af Royal Air Force (RAF). På næste pult ses foroven et GCA search scope.

ner (hvor et varmt luftlag ligger over et koldt luftlag) forårsager, at vore radarer ofte viser hvert eneste skib i Den Engelske Kanal. Flokke af trækkende gæs, ænder og andre fugle er også årsag til mange falske radarekkoer». Hall er iøvrigt fuldstændig uimponeret over radarekkoernes »usædvanlige« opførsel på radarskærmene i Bentwaters og Lakenheath. For ham er det en velkendt oplevelse!

Der var faktisk tegn på unormal udbredelse af radarbølgerne på observationsnatten. Den 13. august mellem klokken 21.30 og 22.15 sporede radaren i Bentwaters en stor gruppe svagt afgrænsede radarmål, der fløj i omtrent samme retning som de herskende vinde på det pågældende tidspunkt. To T-33 jettræningsfly fra 512. Jagersquadron med premierløjtnanterne

Charles V. Metz og Andrew C. Rowe blev sendt op. De gennemsøgte luftrummet nordøst, øst og sydøst for Bentwaters i omkring 45 minutter, men fandt intet. Til gengæld meddelte piloterne, at de kunne se en klar stjerne lige over horisonten øst for Bentwaters — en stjerne som observatørerne på jorden kan have troet var et UFO. Løjtnant Rowe fortalte også, at et fyr omkring byen Orford blinkede gennem en lavtliggende dis langs den engelske østkyst.

Radareksperten C. A. Fowler fik tilsendt Thayers rapport og fortalte, efter gennemlæsningen, til UFO-skeptikeren Philip Klass, at falske radarmål er ret almindelige. Han tilføjede, at han var »forbavset over, at »Astronautics & Aeronautics« vil offentliggøre sådan noget væs.»

Philip Klass mener, at de visuelle

observationer meget vel kan skyldes meteorsværmen Perseiderne (der havde maximum på dette tidspunkt), der således er blevet fejlfortolket. En anden UFO-skeptiker afdøde dr. Donald Menzel skrev i bogen »UFOs — A Scientific Debate«, at det uidentificerede radarmål, der tilsyneladende forfulgte Venom-jageren, skyldtes et radarsignal, der prellede af mod flyet, ramte et uidentificeret mål på jorden og derefter ramte flyet igen. De to radarmål på radarskærmen i Neatishead var således et direkte ekko fra flyet og et forsinket ekko fra flyet via jorden.

Afslørende vidneudsagn

Den 19. marts 1978 offentliggjorde London »Sunday Times« en artikel om sagen skrevet af UFOlogen Ian Ridpath. Han omtalte både Gordon Thayers efterforskning samt sagens dunkle punkter som beskrevet i Philip Klass' bog »UFOs Explained«. Artiklen fik et nyt vidne frem af busken.

Pensioneret officer i det britiske flyvevåben Freddie Wimbledon fra Guilford i Surrey reagerede på artiklen ved at skrive et læserbrev til både »Sunday Times« og »Flying Saucer Review« (FSR). Ridpath fik derefter nærmere kontakt med Wimbledon, og under deres korrespondance kom der oplysninger for dagen, som sætter Bentwaters-Lakenheath sagen i et helt andet lys.

Wimbledon fortæller bl.a.: »...Jeg var chef på hovedradarstationen i Norfolk (Neatishead) den pågældende nat. Min opgave var at overvåge radarbilledet og at sende jagerfly op i tilfælde af, at fjendtligt fly skulle trænge ind i britisk luftrum... Jeg mødte til tjeneste klokken 23.00 den 13. august og officeren, som jeg afløste, rapporterede ikke noget usædvanligt... Jeg husker, at Lakenheath telefonerede for at fortælle, at der var noget som »generede« deres flyveplads, men de kunne ikke se, hvad det var. Jeg sendte en Venom-jager fra min kampgruppe op og vores radaroperatør ledte flyet på sporet af objektet. Kort efter meldte piloten: »Kontakt«, og umiddelbart efter lød det »Judy«, hvilket betød, at navigatøren i Venom-jageren selv havde objektet klart og tydeligt på radaren og derfor ikke

De Havilland Venom natjager, der blev sendt ud på UFO-jagt fra basen i Waterbeach.

behøvede videre hjælp fra os. Få sekunder senere dukkede objektet op bag flyet, og piloten meldte: »Mistet kontakten, behøver hjælp!«. Han fik at vide, at radar-målet nu befandt sig bagved ham, og jeg sendte endnu en Venom-jager op. Før det ankom, forsvandt objektet, idet det tydeligvis steg med stor hastighed uden for vor højderadars rækkevidde... Forsvarskommandoen blev draget ind i billedte, og en fuldstændig rapport blev udarbejdet. En officer fra forsvarsministeriet kom og interviewede os. Vi blev bedt om ikke at nævne episoden, og i 22 år har jeg holdt min mund. Det, der undrer mig, er, hvorledes historien, fordrejet som den er, kom frem?... Jeg er særdeles mistænksom overfor mange facetter i de første rapporter fra radaroperatørerne i Bentwaters og Lakenheath. I det område vrimler det med falske radarekkoer. Det kræver ikke megen fantasi at forestille sig, at forskellige falske radarekkoer kan minde om et fly med en hastighed på mellem 80 miles og adskillige tusinde miles i timen... Tilbage er det faktum, at mindst 9 personer på jorden og to piloter havde opmærksomheden rettet mod et objekt, der var tilstrækkeligt »fast« til at fremkalde et radarekko.»

Wimbledon påpeger desuden, at så vidt han husker, så piloten på Venom-jageren ikke det uidentificerede objekt. Det blev kun set på radar. Thayers rapport betegner Wimbledon i det store hele som ren ønsketænkning, ligesom sagens akter i Blue Book arkiverne er behæftet med fejl og mangler.

Freddie Wimbledon mener, at det kun er radarmålet, som blev forfulgt af Venom-jageren, der forbliver uidentificeret, men vil heller ikke udelukke, at dette mystiske radarmål var forårsaget af atmosfæriske forhold eller måske endda tilstedeværelsen af et fjendtligt fly.

Ud fra de foreliggende oplysninger er det således ikke klart, om Bentwaters-Lakenheath sagen stadig kan betegnes som »en af de mest gådefulde og usædvanlige radarvisuelle sager.« □

Kilder:

1. J. Allen Hynek. »UFO-dokumenteret«. Strubes Forlag /SUFOI, 1974.
2. Phillip J. Klass. »UFOs Explained«. Vintage Books, 1976.
3. International UFO Reporter (IUR), august, 1978.
4. UFO Research Review, nr. 3, 1978.
5. Hilary Evans. »UFOs The Greatest Mystery«. Albany Books, 1979.
6. Ronald D. Story. »The Encyclopedia of UFOs«. Dolphin Books, New York, 1980.
7. Margaret Sachs. »The UFO Encyclopedia«. Perigee Books, New York, 1980.
8. Ronald D. Story. »UFOs and the Limits of Science«. William Morrow & Co., New York, 1981.